

VOORTGANG RISICO'S

Veenendaal maakt
plaats voor jou

Voortgang risico's

Voor de 3e bestuursrapportage 2022 zijn de gemeentelijke risico's opnieuw beoordeeld voor de laatste 2 maanden van 2022. Zoals al eerder gerapporteerd blijven de gevolgen van de oorlog in de Oekraïne en corona ons achtervolgen.

Verder blijft de krapte op de arbeidsmarkt, zoals ook al gemeld bij de 2e bestuursrapportage, een serieus probleem waar we als gemeente tegen aan blijven lopen. Bij het opstellen van de begroting 2022-2025 was dit niet in deze mate voorzien.

Verder is de hoge inflatie ook een serieus risico dat doorwerkt op alle terreinen van het economische leven. In de laatste maanden van 2022 lopen we hier tegen aan maar nog meer in 2023 (zie begroting 2023).

In de toelichting van tabel 2 vindt u informatie over de risico's, beheersmaatregelen en andere ontwikkelingen.

De omvang van een risico wordt berekend op basis van:

1. Kans
2. Gevolg

Kans		Score Kans	Gevolg	Score Gevolg
< 10 jaar	10%	1	$X < € 50.000$	1
5 jaar < x < 10 jaar	30%	2	$€ 50.000 < x < € 200.000$	2
2 jaar < x < 5 jaar	50%	3	$€ 200.000 < x < € 500.000$	3
1 jaar < x < 2 jaar	70%	4	$€ 500.000 < x < € 1.000.000$	4
$X > 1$ jaar	90%	5	$X > 1.000.000$	5

De risicoscore wordt als volgt berekend:

Een risico dat zich 1 maal in de 3 jaar kan voordoen met een gevolg van € 250.000 krijgt voor kans een 3 en voor gevolg een 3 en scoort dus $3 \times 3 = 9$.

Een risico dat zich 1 maal in de 2 jaar kan voordoen met een gevolg van € 600.000 krijgt voor kans een 4 en voor gevolg een 4 en scoort dus $4 \times 4 = 16$.

In de hiernavolgende tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste gemeentelijke risico's. Het betreft hier risico's waarvan de omvang hoger is dan € 0,3 miljoen. De risico's zijn extern van karakter. Het betreft een totaalbedrag van € 12,85 miljoen (€ 11,85 miljoen in de 2e bestuursrapportage 2022) aan incidentele risico's. De structurele risico's bedragen € 1,3 miljoen (was eveneens € 1,3 miljoen in de 2e bestuursrapportage 2022).

Programma 1: Fysieke leefomgeving	Financieel gevolg	Beheersmaatregelen	Bruto score	Netto score	Toelichting
De invoering van de Omgevingswet is een complex en intensief traject. Daarbij worden diverse risico's onderkend zoals: mogelijke leges derving, veranderende samenwerking met derden, onzekerheid over de te verwachten kosten, software aanpassingen, nieuwe juridische procedures en uitstel van de wet.	€ 1,0 miljoen (i)	Er is een projectgroep die verantwoordelijk is voor het treffen van maatregelen om de invoering van de Omgevingswet soepel te laten verlopen.	12	12	De invoering van de omgevingswet is op nieuwe verdrag. De invoering is nu gepland op 1 juli 2023.
De verbetering van het exploitatieresultaat van DEVO (Duurzame Energie Veenendaal-Oost) blijft achter bij de prognose als gevolg van vertraging in de realisatie van het volloopschema van de aan te sluiten woningen op het warmtenet en als gevolg van prijsontwikkelingen op de energiemarkt. Daarnaast staat de gemeente voor 100% borg voor de financiering van DEVO door de banken.	€ 0,6 miljoen (i)	Monitoring van de ontwikkeling van het exploitatieresultaat van DEVO en tijdige bijstelling van het businessmodel door DEVO.	15	12	Geen wijzigingen.
DEVOG: 1. Extra kosten door hoge inflatie; 2. Extra kosten door congestie van het elektriciteitsnetwerk.	€ 0,75 miljoen (i)	Doorberekenen prijsstijgingen in de aansluitbijdragen en tarieven.	20	16	Geen wijzigingen.
Kostenstijgingen investeringen MIP door stijging inflatie en gevolgen van de oorlog in Oekraïne	€ 2,0 miljoen (i)	Doorberekenen prijsstijgingen in tarieven waar mogelijk.	25	25	Geen wijzigingen.
De parkeerexploitatie blijft achter bij de prognoses.	€ 0,3 miljoen (s)	Monitoren ontwikkelingen en anticiperen op mogelijke gevolgen van een pandemie. Bijstellen visie parkeren. Inzet reserve parkeren.	12	6	Geen wijzigingen.
Programma 3: Sociale leefomgeving	Financieel gevolg	Beheersmaatregelen	Bruto score	Netto score	Toelichting
De Jeugdzorg is een 'open-eind' regeling die kan leiden tot extra kosten.	€ 0,5 miljoen (i)	De maatregelen waartoe besloten is worden maandelijks gevolgd via de maatregelen monitor.	25	15	Geen wijzigingen.
De uitkeringslasten stijgen en/of de BUIG-uitkering van het rijk neemt af.	€ 0,8 miljoen (i)	Inzet van re-integratie en poortwachtersinstrumenten.	16	16	Geen wijzigingen.
Programma 5: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Financieel gevolg	Beheersmaatregelen	Bruto score	Netto score	Toelichting
Gevolgen Oorlog in Oekraïne zoals de opvang van oorlog vluchtelingen en het beëindigen van het contract met Gazprom.	€ 0,5 miljoen (i)	Compensatie rijk;	15	10	Geen wijzigingen.
Uitbraak Pandemie Coronavirus	€ 0,5 miljoen (i)	Compensatie rijk;	12	9	Geen wijzigingen.
Bezuinigingen door het Rijk op de algemene uitkering.	€ 1,0 miljoen (s)	Monitoring ontwikkeling rijksuitgaven.	12	12	Zie voor toekomstige ontwikkelingen de Programmabegroting 2023-2026
Financiële tegenvallers bij gemeenschappelijke regelingen.	€ 1,0 miljoen (i)	De verbonden partijen worden nauwlettend gevolgd en beoordeeld.	16	12	Geen wijzigingen.
Per 1 januari 2016 is de wet Vennootschapsbelasting overheidsbedrijven ingevoerd. Net als bij stichtingen en verenigingen wordt bij gemeenten bekeken welke activiteiten in de zin van de Vpb structureel winstgevend zijn. Op basis van specifieke regels – over bijvoorbeeld rente en afschrijving – wordt jaarlijks winst of verlies van elk van deze activiteiten bepaald. Over de totale winst zal Vennootschapsbelasting worden afgedragen. Voor de Vpb vormt het cluster grondbedrijf en de relatie met OVO het belangrijkste aandachtsgedebied.	€ 0,9 miljoen (i)	1.Doorlichten beleidsterreinen waar VPB geldt. 2.Interne controle.	12	12	Geen wijzigingen.
Het niet naleven van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kan onbedoeld leiden tot het delen van privacy-gevoelige gegevens en eventuele boetes.	€ 0,5 miljoen (i)	1.Bewustmakingsactiviteiten. 2.Technische maatregelen.	15	15	Geen wijzigingen.
Aantrekken van leningen wordt door de gestegen rente aanmerkelijk duurder.	€ 1 miljoen (l)	1. Anticiperen op een rentestijging. 2. Kasgeldfinanciering toepassen.	15	12	Opgenomen vanwege sterke stijging rente in de afgelopen periode.

Het (al dan niet bewust) lekken van gegevens die geheim dienen te blijven, bijvoorbeeld bedrijfsvertrouwelijke informatie.	€ 0,8 miljoen (i)	1. Bewustmakingsactiviteiten. 2. Technische maatregelen.	12	8	Geen wijzigingen.
Programma 6: Bedrijfsvoering	Financieel gevolg	Beheersmaatregelen	Bruto score	Netto score	Toelichting
Personeelstekorten door krapte op de arbeidsmarkt.	€ 2 miljoen (i)	1. Strategische personeelsplanning. 2. Beheersing budget loonkosten. 3. Werving en selectie op basis van talenten.	25	25	Geen wijzigingen.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Bedrag in €
Algemene reserve (stand na 2e bestuursrapportage 2022)	30.791.000
Onbenutte belastingcapaciteit ozb	6.800.000
Onvoorzien	140.000
Stille reserves	1.000.000
Vrij aanwendbaar deel bestemmingsreserves	1.000.000
Totale weerstandscapaciteit	39.731.000

De weerstandscapaciteit is in de afgelopen periode gestegen van € 37 miljoen naar € 39,7 miljoen als gevolg van een hogere algemene reserve. Deze stijgt van € 28,1 miljoen naar € 30,8 miljoen (afgerond). Het risicobedrag is in de afgelopen periode opgelopen van afgerond € 13,2 miljoen naar € 14,2 miljoen. Dit is het benodigde bedrag om de risico's verantwoord, dat wil zeggen met een zekerheid van 90%, af te dekken.

Het effect van de toename van de weerstandscapaciteit is verhoudingsgewijs nagenoeg gelijk aan het effect van de toename van het risicobedrag. Als gevolg hiervan komt de ratio op basis van een voorlopige berekening opnieuw uit op 2,8 (€ 39,7 miljoen/ € 14,2 miljoen). Bij de 2e bestuursrapportage bedroeg de ratio ook 2,8.

In de begroting 2023 zien we dat de risico's sterk toenemen en dat hierdoor de ratio gaat dalen naar 2,2. Dit beeld past bij de komende recessie die naar verwachting zich zal aandienen.

In termen van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement komt een ratio van 2,8 overeen met de classificatie goed (> 2 = goed). Dit was ook goed in de begroting 2022.